

ŽALBENO VIJEĆE HAŠKOG SUDA ■ PREINAČILO PRVOSTUPANJSKU I

Haag oslobodio ali i amnestirao

Žalbeno je vijeće utvrdilo da Perišić nije imao »efektivnu kontrolu« nad pripadnicima Vojske Jugoslavije u postrojbama vojske pobunjenih hrvatskih Srba, u okviru 40. kadrovske centra Vojske Jugoslavije

Denis ROMAC

Žalbeno vijeće Haškoga suda oslobodilo je nekadašnjeg načelnika generalštaba Vojske Jugoslavije Momčila Perišića svih optužbi za zločine u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, preinačivši presudu kojom ga je prvostupanjsko sudsko vijeće osudilo na 27 godina zatvora i naloživši njegovo oslobađanje iz haškog pritvora! Perišić je hijerarhijski bio najviši general jugoslavenske armije optužen pred Haškim sudom, a prvostupanjsko vijeće osudilo ga je za pružanje kadrovske, logističke i financijske pomoći vojskama bosanskih i hrvatskih Srba, te za pomoć u višegodišnjem teroriziranju stanovnika Sarajeva, kao i u likvidacijama tisuća muslimana u Srebrenici, a bio je osuđen i za nekažnjavanje počinitelja raketiranja Zagreba 2. i 3. svibnja 1995. godine.

Kontroverzni zaključak

Kako je kazao predsjedavajući žalbenoga vijeća, Amerikanac Theodor Meron - sudac koji je donio i oslobađajuću presudu za hrvatske generale Antu Gotovinu i Mladena Markača - prvostupanjsko vijeće pogriješilo je

Momčilo Perišić

PHOTO: REUTERS

REAKCIJE NA ODLUKU ŽALBENOG VIJEĆA HAŠKOG SUDA

Nemam riječi za ovu presudu...

Teršelić: Perišić je imao i efektivnu odgovornost

ŠIBENIK » Smatram da je Momčilo Perišić imao i efektivnu kontrolu jer su brojni dokazi, kako materijalni tako i personalni, upućivali na njegovu zajedničku odgovornost - kazala je Vesna

Teršelić, voditeljica udruge Documenta - Centar za suocavanje s prošlošću.

Komentirajući oslobađanje Perišića, Teršelić je rekla da je takav zaokret, na žalost, bio očekivan.

- Izgleda da tribunal u tijeku zadnje godine rada jako sužava koncept zajedničke odgovornosti - istaknula je. (Z. D.)

Osmanović: U šoku sam

ŠIBENIK » Umirovljena balerina Alмира Osmanović, koja je tijekom granatiranja Zagreba 3. svibnja 1995. godine ranjena u nogu, oslobađanje Momčila

Perišića ocijenila je skandaloznim i sramotnim.

- Ostala sam u šoku kada sam čula tu vijest. Ne možeš vjerovati da netko tko je snosio odgovornost za granatiranje Zagreba u

kojemu su ljudi stradali, sada bude pušten na slobodu. To je bio zločin za koji treba odgovarati. Za vrijeme probe kroz stakleni krov su upali zvončići. Nas 18 je pritom ranjeno, neki su ostali sa trajnim fizičkim posljedicama, a svi sa psihičkim. Tada su bili pogodoeni i bolnica i Akademija dramske umjetnosti - rekla je Alмира Osmanović. (Z. D.)

Kotlar: Mora odgovarati za Zadar

ŠIBENIK » Umirovljeni brigadir Danijel Kotlar prisjetio se jučer granatiranja Zadra za koje Perišiću nije suđeno u Haagu, ali je protiv njega u Hrvatskoj podignuta optužnica te je u odsutnosti

osuđen na 20 godina zatvora.

- Nemam riječi za ovu presudu. Što reći kada se oslobađa osobe koje su sudjelovale u agresiji na Hrvatsku i činile zločine. On je odgovoran i za granatiranje Zadra, postoje žrtve, štete - poručio je Kotlar. (Z. D.)

Pupovac: Meron snižava kriterije rada Haškoga suda

ŠIBENIK » Predsjednik Srpskog narodnog vijeća i saborski zastupnik SDSS-a Milorad Pupovac nakon objave oslobađanja bivšeg načelnika Generalštaba Vojske Jugoslavije Momčila Perišića kazao je da je Theodor Meron očito sudac za poništavanje prvostupanjskih presuda. Meron je, podsjetimo, u žalbenom postupku oslobodio generale Gotovinu i Markača, a sada je poništio i presudu Perišiću koji je prvostupanjski bio osuđen na 27 godina zatvora.

- Sudac Meron očito snižava kriterije rada Haškoga suda, a zašto, ne bih mogao kazati prije nego saznam više o samoj presudi - rekao je Pupovac. (Z. D.)

N. REISERBAK

PRESUDU NAJVIŠEM GENERALU SRPSKE VOJSKE

Perišića, Miloševića

Karijera u Zadru

Perišić je dobro poznat u Hrvatskoj. Na početku agresije na Hrvatsku bio je zapovjednik topničkog školskog središta u Zadru te je zapovijedao topničkim napadima na taj grad, zbog čega je na hrvatskom sudu u odsutnosti osuđen na 20 godina zatvora, koju nikad nije odslužio. Perišićevi «zadarski zločini» nisu bili predmetom haške optužnice protiv njega, a u slučaju da dođe u nadležnost hrvatskog pravosuđa, ponovno bi mu sudili.

kada je Perišić osudio za zločine njegovih podređenih. Naime, žalbeno je vijeće utvrdilo da Perišić nije imao «efektivnu kontrolu» nad pripadnicima Vojske Jugoslavije raspoređenima u postrojbe vojske pobunjenih hrvatskih Srba, u okviru 40. kadrovske centra Vojske Jugoslavije.

Žalbeno je vijeće zaključilo kako je prvostupajsko vijeće procjenjivalo dokaze «pogrešnim pravnim standardima», odlučivši ponovno razmotriti Perišićevu odgovornost za zločine bosanskih Srba. Pritom su žalbeni suci donijeli vjerojatno najkontroverzniji zaključak u ovoj presudi prema kojem nije točno da su odluke Vrhovnog savjeta obrane (VSO) u Beogradu bile posebno usmjerene na pomaganje zločina vojske Republike srpske, nego je žalbeno vijeće ponudilo nov zaključak, koji proturječi dosadašnjim haškim pravomoćnim presudama, a prema kojem se VSO koncentrirao na praćenje i prilagodavanje pomo-

ći «općim ratnim naporima» vojske Republike srpske?

Kada znamo da je VSO-a vrhovno tijelo u službi beogradskog režima koje je, zapravo, upravljalo ratovima u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, te da je Slobodan Milošević predsjedao njegovim zasjedanjima, koja su mnogo puta vodene bez zapisnika, oslobađajućom presudom u predmetu Perišić i ovakvom ocjenom rada VSO-a žalbeno je vijeće zapravo amnestiralo Slobodana Miloševića i njegovu politiku od odgovornosti za ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i genocid u BiH!

Raketiranje Zagreba

Nakon što je «oslobodilo» VSO svake odgovornosti za zločine, žalbeno je vijeće potom utvrdilo je li Perišić možda odvojeno pomogao zločine, no odgovor je opet bio negativan. Perišić je samo provodio odluke VSO-a kojima su podržavani opći ratni napori, no ne i zločine, tvrdi žalbeno vijeće.

Iako je vojska bosanskih Srba činila zločine žalbeno je vijeće zaključilo kako se ipak nije radilo o zločinačkoj organizaciji nego o vojsci koja je sudjelovala u ratu.

Uz jedno izdvojeno mišljenje žalbeno je vijeće oslobodilo Perišića svih optužbi za ubojstva, nečovječno postupanje, zločine protiv čovječnosti, kao i napade na civile kao kršenja običaja i pravila ratovanja.

Žalbeno je vijeće poništilo i onaj dio prvostupajnske presude koji se odnosi na raketiranje Zagreba. Prema zaključku žalbenog vijeća, prvostupajski je sud pogriješio jer nije analizirao podržavaju li dokazi zaključak o postojanju Perišićeve stvarne kontrole nad počiniteljima zločina u Zagrebu. Istina, Perišić je imao utjecaja na pripadnike Vojske Jugoslavije koji su u okviru 40. kadrovske centra bili raspoređeni u vojsci pobunjenih hrvatskih Srba koji su sudjelovali u raketiranju Zagreba 2. i 3. svibnja 1995., ali taj utjecaj nije predstavljao «efektivnu kontrolu», čije je postojanje neophodno za osuđujuću presudu. «Ne može se nekoga osuditi za zločine njegovih podređenih ako se ne utvrdi je li imao efektivnu kontrolu», objasnio je sudac Meron i dodao da je Perišić bio ovlašten za disciplinske postupke protiv vojnika vojske pobunjenih Srba, ali tek poslije granatiranja Zagreba.

REAKCIJE U SRBIJI

Kandić: Očekivana presuda za Perišića nakon oslobađanja hrvatskih generala

BEOGRAD » Predsjednik srbijanskog Nacionalnog vijeća za suradnju s Haškim tribunalom Rasim Ljajić ocijenio je jučer da je oslobađanje bivšeg načelnika Glavnog stožera Vojske Jugoslavije Momčila Perišića u Hagu kredibilna odluka. «Ovo je prije svega dobra odluka za Perišića i njegovu obitelj imajući u vidu težinu optužbi i prvostupajnsku presudu koja mu je bila izrečena», rekao je Ljajić agenciji Beta. On je podsjetio da je Perišić odbio ponudenu nagodbu s tužiteljstvom. Ljajić je naveo da je oslobađajuća presuda za Perišića donesena velikom većinom glasova od četiri prema jedan, što, kako je dodao, nije bio slučaj s nekim ranijim presudama posebno koje su donesene u žalbenom postupku.

Perišićev odvjetnik, Novak Lukić izjavio je da oslobađajuća presuda njegovom klijentu dokazuje da postoji nešto što se zove pravda, ma koliko u nju sumnjali tijekom suđenja. U povodu jučerašnje odluke Međunarodnog ad hoc suda bivša direktorica Fonda za humanitarno pravo Nataša Kandić kazala je

nakon oslobađanja hrvatskih generala Ante Gotovina i Mladena Markača, bilo za očekivati da Haški tribunal u istom tonu donese presudu i Perišiću. «Za mene i mnoge iz struke ovo nije iznenađenje, već ono što se očekivalo», zaključila je Kandićeva. (B. O. L.)

Vekarić: Presuda važna zbog Međunarodnog suda pravde

BEOGRAD » Zamjenik tužitelja za ratne zločine Bruno Vekarić ocijenio je da je drugostupajnsko vijeće Haškog tribunala pravilno procijenilo činjenice i donijelo «adekvatnu odluku».

«Sudsko vijeće je utvrdilo da je Perišić poštivao običaje rata i međunarodne konvencije, te zato nije odgovoran za zločine koji su mu se stavljali na teret», rekao je Vekarić. Veoma je važno, naglasio je on, da je postavljena jasna distanca između Vojske Jugoslavije i zločina koji su se dešavali, i da tu ne postoji uzročno-posljedična veza. «Ova presuda je važna i zbog procesa koji se trenutno vode pred Međunarodnim sudom pravde», napomenuo je Vekarić.